

Handläggare
Emilia Hammer
018- 727 43 20

Datum
2016-11-02

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 9 november 2016

Yttrande över detaljplan för Fålhagens IP

Remiss från plan- och byggnadsnämnden , dnr. 2015-3258 Remisstid: 27 oktober, förlängt till 9 november 2016

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande till plan- och byggnadsnämnden enligt **bilaga 1**

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att ändra det planlagda ändamålet så att den aktuella användningen (idrottsplats) blir förenlig med detaljplanen. Det krävs för att *Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB* ska kunna fastighetsbilda för den mark de förvärvat. Detaljplanen ska även ge förutsättningar för att bygga fler lokaler (t.ex. omklädningsrum) som kan utveckla idrottsplatsen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att *Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB* bör utreda hur den eventuella omvandlingen från gräsplan till konstgräsplan kommer att påverka dagvattenhanteringen, eventuell miljö- och hälsopåverkan från spridning av mikroplast och kemikalier och hur ljudnivåerna från verksamheten kommer att förändras.

Nämnden ser positivt på att ett område avsätts i planen för dagvattenhantering och att ytan pekats ut som en plats för att hantera översvämningar.

Nämnden tillstyrker fortsatt planarbete.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att ändra det planlagda ändamålet så att den aktuella användningen (idrottsplats) blir förenlig med detaljplanen. Det krävs för att *Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB* ska kunna fastighetsbilda för den mark de förvärvat. Den yta som

det kommunala bolaget förvärvat kommer att planläggas som R – besöksanläggning istället för dagens ändamål PARK. Detaljplanen ska även ge förutsättningar för att bygga fler lokaler (t.ex. omklädningsrum) som kan utveckla idrottsplatsen.

Det kommunala bolaget planerar att utveckla platsen för att bli en mångfunktionell idrottsplats som kan nå en bredare målgrupp än idag. Platsen kommer rymma gym, boulebanor, konstgräsplan för fotboll, en plan för volleyboll/basket/innebandy samt en kiosk med tillhörande servering. Dessa åtgärder bedöms öka platsens attraktivitet med följden av en mer frekvent användning. Det medför i sin tur ett större behov av omklädningsrum, varför även det planeras.

Dagvatten

Dagvattenledningen i Björkgatan avvattnar stora delar av Årsta, Sala Backe och Fålhagen. Avrinningsområdet är ett av de större i staden och belastningen på ledningen är stor. Uppsala vatten har identifierat behov av en bättre dagvattenhantering i området och planerar ett underjordiskt dagvattenmagasin i planområdet (öster om Björkgatan). Uppsala vattens bedömning är att en yta på 40m * 30m kommer att behövas för magasinet. På berörd yta får inga byggnader, träd eller anläggningar med kraftigare betongfundament uppföras. Dock kan ytan användas som den gör idag, med öppna gräsytor för parkaktiviteter. Att dagvattenmagasin får uppföras på ytan öster om Björkgatan skrivs in i detaljplanen.

Konstgräs

Det är oklart hur bolagets planer på konstgräs i området kan komma att påverka miljön och vattenkvaliteten. Konstgräs är ett underlag som inte är biologiskt nedbrytbart och utgör därför ett miljömässigt sämre alternativ än naturgräs och grus.

För att hålla ihop stråna på en konstgräsplan används ett finkornigt granulat. Detta granulat är relativt rörligt vilket gör att man årligen fyller på med nytt granulat på konstgräsplaner. Det handlar om relativt stora mängder, 5-10 ton per år och plan.

Om granulatet består av plast, vilket är vanligt idag, innebär en konstgräsplan alltså att en stor mängd plastmaterial sprids ut i naturen. I första hand sprids detta plastmaterial troligen med dagvattnet och vidare till närliggande vattendrag och så småningom till havet. Hur stor mängd av detta granulat som kan nå Fyrisån, Ekoln och slutligen haven är i dagsläget oklart. Men man har konstaterat att mikroplaster påverkar fiskar och andra vattenlevande organismer negativt, då de kan missta det nedbrutna granulatet för föda.

Miljöförvaltningen har vidare erfarenheter av att ljudnivåerna från aktiviteter på konstgräsplaner är högre än på vanliga gräsplaner. Det har genom flertalet studier även visat sig finnas hälsorisker i samband med exponering för metaller och kemikalier som kan förekomma i konstgräs.

Mot bakgrund av att omfattningen av miljö- och hälsorisker förknippade med konstgräs inte är klarlagda vill nämnden understryka vikten av att utreda vilka försiktighetsåtgärder som behövs vid anläggande av konstgräsplaner. Nämnden anser att *Uppsala kommun Sport- och*

rekreationsfastigheter AB bör utreda hur en eventuell omvandling från gräsplan till konstgräsplan kommer att påverka dagvattenhanteringen, risken för eventuell miljö- och hälsopåverkan från spridning av mikroplast och kemikalier samt ljudnivåerna från verksamheten.

Markbeläggningen styrs inte i detaljplanen men nämnden bör i yttrandet ändå peka på dessa risker och behovet av att utreda dem ytterligare.

Översvämningar

Planområdet ligger i en lågpunkt i staden som saknar avrinningsvägar. När det kommer stora regn så riskerar hela lågområdet att svämmas över.

I takt med att de hårdgjorda ytorna i staden ökar så blir det allt svårare att hantera stora skyfall och stora regn, dessutom kan klimatförändringar leda till att vi får fler och större regn i framtiden.

För att staden ska stå rustad mot skyfall och klimatförändringar så bör översvämningar på olämpliga platser undvikas (ex. viktiga gatuområden och vid bebyggelse). För att skyfall inom lågområdet inte ska ge stora ekonomiska skador eller hindra framkomligheten på gator föreslås vattnet hanteras inom detaljplaneområdet på fotbollsplanerna. För att vattnet ska kunna hanteras inom området så bör delar av ytorna sänkas ner så att mer vatten kan rymmas på platsen. Hur stora delar och hur mycket av ytorna som behöver sänkas ner behöver utredas vidare.

Att använda en fotbollsplan som översvämningssyta bedöms som en god lösning eftersom ytan mycket sällan kommer att svämmas över och att det vid dessa tillfällen ur ett samhällsperspektiv bedöms bättre att fotbollsplanerna svämmas över än omgivande villatomter och gator.

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över detaljplan för Fålhagens IP

Bilaga 2: Plankarta, översiktskarta och illustration

Handläggare
Emilia Hammer
018-727 43 20

Datum
2016-11-09

Diarienummer
2016-004651- PL 018-

Plan- och byggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för Fålhagens IP

Remiss från plan- och byggnadsnämnden , dnr. 2015-3258 Remisstid: 27 oktober, förlängt till 9 november 2016

Nämnden tillstyrker fortsatt planarbete men vill uppmärksamma följande.

Det finns planer på att anlägga en konstgräsplan inom idrottsplatsen. För att hålla ihop stråna på en konstgräsplan används ett finkornigt granulat. Detta granulat är relativt rörligt vilket gör att man årligen fyller på med nytt granulat på konstgräsplaner. Det handlar om relativt stora mängder, 5-10 ton per år och plan.

Om granulatet består av plast, vilket är vanligt idag, innebär en konstgräsplan alltså att en stor mängd plastmaterial sprids ut i naturen. I första hand sprids detta plastmaterial troligen med dagvattnet och vidare till närliggande vattendrag och så småningom till havet. Hur stor mängd av detta granulat som kan nå Fyrisån, Ekoln och slutligen haven är i dagsläget oklart. Men man har konstaterat att mikroplaster påverkar fiskar och andra vattenlevande organismer negativt, då de kan missta det nedbrutna granulatet för föda.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har vidare erfarenheter av att ljudnivåerna från aktiviteter på konstgräsplaner är högre än på vanliga gräsplaner. Det har genom flertalet studier även visat sig finnas hälsorisker i samband med exponering för metaller och kemikalier som kan förekomma i konstgräs.

Mot bakgrund av att omfattningen av miljö- och hälsorisker förknippade med konstgräs inte är klarlagda vill nämnden understryka vikten av att utreda vilka försiktighetsåtgärder som behövs vid anläggande av konstgräsplaner. Nämnden anser att *Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB* bör utreda hur en eventuell omvandling från gräsplan till konstgräsplan kommer att påverka dagvattenhanteringen, risken för eventuell miljö- och hälsopåverkan från spridning av mikroplast och kemikalier samt ljudnivåerna från verksamheten.

Nämnden ser positivt på att ett område avsätts i planen för dagvattenhantering och att ytan pekats ut som en plats för att hantera översvämningar.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bengt Fladvad
ordförande

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

GRUNDKARTEBETECKNINGAR

Fastighetsgränser m.m.

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Rättighetsdel (Serv=servitut, ga=gemensamhetsa)

Byggnader m.m.

- Byggnader (geo.inmätt, fotogr.kart. och proj.)

Övrigt

- Staket
- Häck
- Stödmur
- Mur ytter
- Kantsten
- Väggkant
- Gång- och cykelväg
- Slänt
- Dike mittlinje resp. ytterlinje
- Träd
- Stolpe
- Gatubelysningsstolpe
- Fackverksstolpe
- Järnväg
- Trappa

Höjdförhållanden

- Höjdkurva
- Markhöjd + 0.0

Koordinatsystem:

SWEREF 99 18 00 / RH2000 i höjd

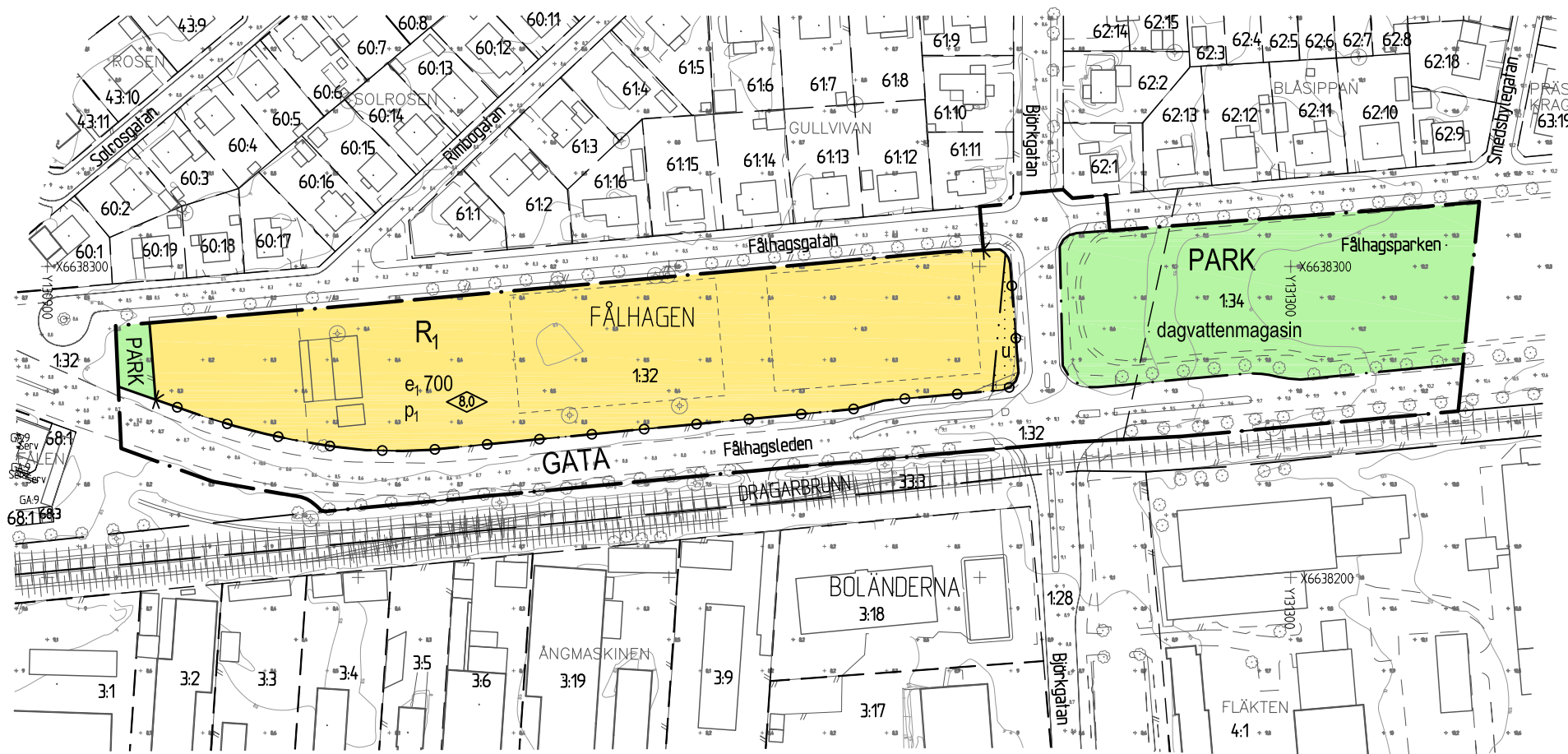
Underlag:

Baskartan

Upprättad i mars 2016

Stadsbyggnadsförvaltningen

Inger Högberg
Karttekniker

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Detaljplanegräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK

Allmänna platser

- GATA Gatumark
- PARK Anlagd park

Kvartersmark

- R₁ Idrottsanläggning

UTNYTTJANDEGRAD

e₁ 700 Maximal byggnadsarea i kvadratmeter.

BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- Byggnad får inte uppföras.
- u Marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar

MARKENS ANORDNANDE

Utfart och stängsel

- Körbar förbindelse får inte anordnas. Tvärstreck med pil markerar förbudets slut.

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Placering

- p₁ Byggnader skall placeras minst 2 meter från fastighetsgräns.

Utformning och omfattning

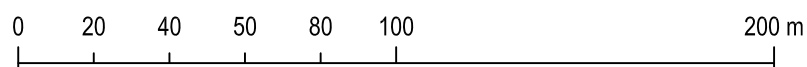
- 0.0 Högsta byggnadshöjd i meter.

Byggnadsteknik

- dagvattenmagasin Underjordiskt dagvattenmagasin får finnas.

UPPLYSNINGAR

Standardförfarande har tillämpats vid planens framtagande enligt plan- och bygglagen 2010:900.

SKALA 1:12000 (A3)

Samråd

Detaljplan för
Fålhagens IP

Upprättad i september 2016

Torsten Livion
Detaljplanechef

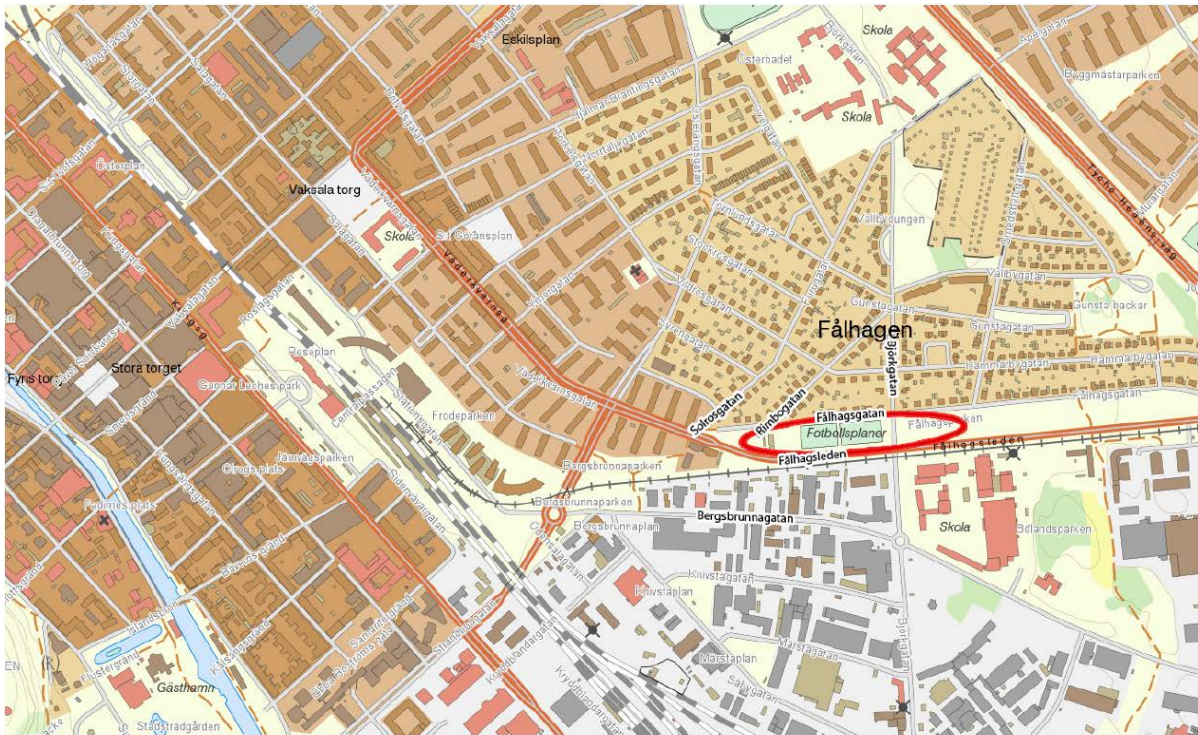
Louise Granér
Planarkitekt

Beslutsdatum	Instans
Samråd 20160825	PBN
Granskning	PBN
Antagande	PBN
Laga kraft	

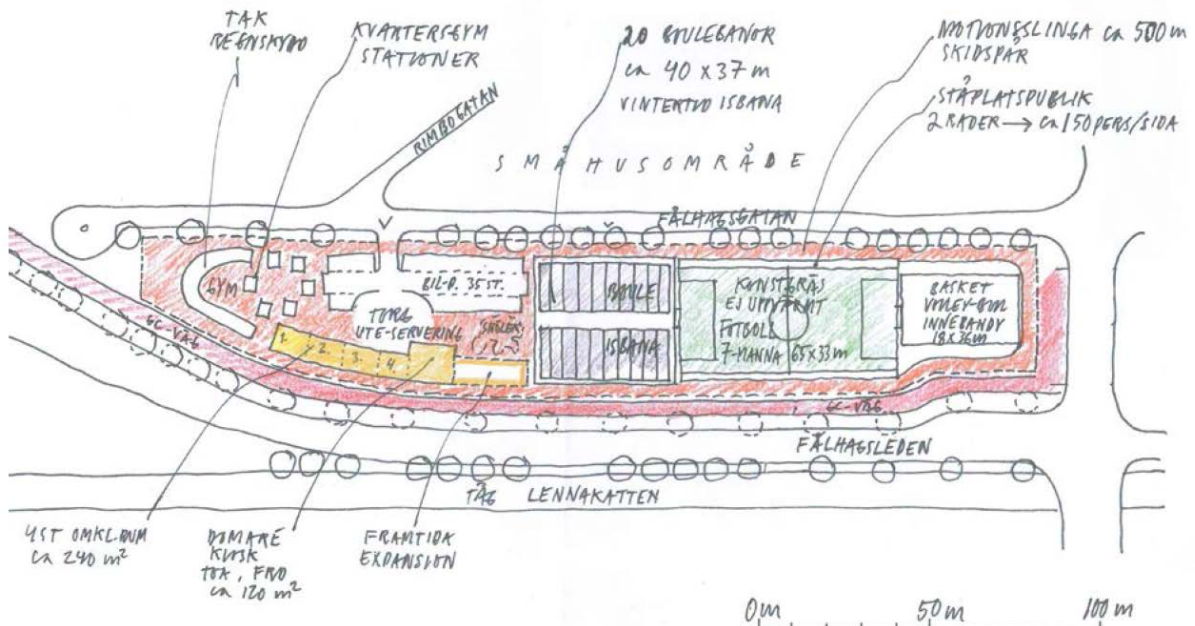
Till planen hör:
Plankarta
Planhandling

diariennr:2015-3258

Fålhagens IP

Röd oval markerar planområdet läge i staden.

Bilden visar en skiss på hur området kan komma att utvecklas. Skissen är framtagen av J Berg, Vinterdagen, viss bearbetning av skissen har gjorts av Uppsala kommun. Observera att detta är en skiss framtagen på beställning av Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter och inget som styrs i detaljplanen.